

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

НН інститут культури і мистецтв

Кафедра хореографії та музично-інструментального виконавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту
культури і мистецтв

 О.А.Устименко-Косоріч
«29» серпня 2020р.

**ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ
ЗА ФАХОМ**

галузь знань 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 024 Хореографія

освітня-програма/програма Хореографія

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією НН інституту культури
і мистецтв

«29» серпня 2020р.

Голова О.Ф. Руденко

Суми – 2020

Розробники:

кандидат педагогічних наук, старший викладач Ткаченко І.О.,
старший викладач Максименко А.І.

Програма комплексного екзамену за фахом розглянута і схвалена на
засіданні кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства

Протокол № 1 від «28» серпня 2020р.

Завідувач кафедри

О.В. Єременко – доктор педагогічних наук, професор

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 024 Хореографія передбачено «Комплексний екзамен за фахом» як форми підсумкової атестації.

Екзамен складається з двох частин: 1) теоретичний блок (демонстрація теоретичних знань з фахових дисциплін); 2) практичний блок (демонстрація авторського танцювального етюд (класичний, народно-сценічний, сучасний, спортивний бальний танець). Питання, винесені на екзамен, охоплюють матеріал фахової підготовки і відповідають змісту ОП Хореографія. На кваліфікаційний іспит пропонуються питання, які забезпечують можливість об'єктивно оцінити готовність випускників університету до професійної діяльності. Практичне завдання демонструє рівень виконавської майстерності здобувача вищої освіти та його балетмейстерських умінь. При складанні комплексного екзамену за фахом студенти повинні демонструвати володіння компетентностями та ПРН:

Мета «Комплексного екзамену за фахом» – перевірка теоретичних знань та практичних умінь випускника для здійснення ним професійної діяльності в галузі хореографічного мистецтва. Завдання комплексного екзамену за фахом полягає у виявленні рівня оволодіння майбутніми бакалаврами хореографічного мистецтва за спеціальністю 024 Хореографія компетенцією проведення заняття з хореографічного циклу; а також у виявленні рівня оволодіння методикою роботи з танцювальним колективом.

Передумови

Попереднє опанування навчальних дисциплін «ТМВ народно-сценічного танцю», «ТМВ класичного танцю», «Композиція танцю та мистецтво балетмейстера», «ТМВ бального та сучасного танцю», «ТМВ українського танцю», «Історія хореографічного мистецтва» дозволить скласти підсумкову атестацію з фаху першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Підсумкова атестація передбачає перевірку таких компетенцій випускника: усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин; здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах; здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної); здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності; здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції; здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів

освітнього процесу; здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб; здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

Результати

Екзамен складається з двох частин: 1) теоретичний блок (демонстрація теоретичних знань з фахових дисциплін); 2) практичний блок (демонстрація авторського танцювального етюду (класичний, народно-сценічний, сучасний, спортивний бальний танець). Питання, винесені на екзамен, охоплюють матеріал фахової підготовки і відповідають змісту ОП Хореографія. На кваліфікаційний іспит пропонуються питання, які забезпечують можливість об'єктивно оцінити готовність випускників університету до професійної діяльності. Практичне завдання демонструє рівень виконавської майстерності здобувача вищої освіти та його балетмейстерських умінь. При складанні комплексного екзамену за фахом студенти повинні демонструвати володіння ПРН:

<p>Знання: історії хореографічного мистецтва. Уміння: застосовувати виражально-зображальні засоби відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.</p>	<p>ПРН 7</p>	<p>Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.</p>
<p>Знання: змісту хореографічної освіти. Уміння: розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.</p>	<p>ПРН8</p>	<p>Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.</p>
<p>Знання: термінології хореографічного мистецтва. Уміння: володіти категоріально понятійним апаратом хореографічного</p>	<p>ПРН 9</p>	<p>Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p>

мистецтва		
<p>Знання: змісту хореографічної складової.</p> <p>Уміння: стверджувати самосвідомість та едентичність хореографічного мистецтва.</p>	ПРН 10	Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
<p>Знання: інноваційних методик та технологій при створенні хореографічного твору.</p> <p>Уміння: застосовувати та використовувати сучасні техніки та технології для удосконалення професійної діяльності.</p>	ПРН 11	Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
<p>Знання: змісту продуктивних форм взаємодії в закладі сфери культури і мистецтва.</p> <p>Уміння: вибудовувати стосунки співробітництва, реалізовувати взаємодію та діалог в процесі виробничої діяльності.</p>	ПРН 12	Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
<p>Знання: сучасних стратегій збереження культурної спадщини</p> <p>Уміння: застосовувати на практиці культурні надбання у сфері хореографічного мистецтва.</p>	ПРН 13	Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

<p>Знання: змісту хореографічного мистецтва, та фахових дисциплін для підтримки навчання здобувачів хореографічної освіти.</p> <p>Уміння: розвивати мистецькі цінності, демократичні та естетичних ідеали, гуманістичну мораль та національну свідомість засобами хореографічного мистецтва.</p>	<p>ПРН 17</p>	<p>Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.</p>
--	----------------------	--

Критерії оцінювання

Рівень підготовки майбутнього бакалавра **оцінюється за 100-бальною шкалою.**

81-100 балів: студент відповідає на питання екзаменаційного білета абсолютно вірно, чітко, виразно, логічно розкриває зміст питань; володіє мистецтвознавчою та педагогічною термінологією, має об'ємний словниковий запас; глибоко розуміє та висвітлює теоретичні питання хореографічного мистецтва; питання методики викладання хореографічного мистецтва розкриває з огляду на сучасні нормативні документи, навчальні програми, посилається на інновації та передовий досвід вчителів; аналіз виконаного твору ведеться згідно визначеної методики аналізу творів мистецтва; студент впевнено послуговується мистецтвознавчими термінами, вміло розкриває суть виконаного, особливості технічного та технологічного процесів; творча робота виконана на високому професійному рівні.

61-80 балів: студент відповідає на питання екзаменаційного білета правильно, в повному об'ємі, володіє мистецтвознавчою та методичною термінологією, орієнтується у шкільних програмах, проте допускає незначні неточності в питаннях дидактики та методики хореографічного мистецтва; висвітлює питання основ танцювальної грамоти з порушенням логіки, послідовності; у процесі аналізу виконаної роботи студент в цілому дотримується визначених послідовностей, користується лише загальною термінологією, розуміє суть і зміст виконаного, але не завжди дотримується

логіки у їх поясненні; творча робота містить незначні помилки композиційного та технічного характеру.

41-60 балів: відповідь студента частково вірна, але не повна, порушена логіка, допущені вагомні помилки і неточності в питаннях теорії та практики хореографічного мистецтва, обмежений мистецтвознавчий та педагогічний словниковий запас; поверхневі знання матеріалів навчальних шкільних програм, слабка орієнтування у вікових особливостях школярів у сфері постановки танцювального номеру, однак, в цілому студент орієнтується в основних питаннях методики викладання хореографічного мистецтва у школі; слабкі знання в аналізі творчої роботи, поверхово орієнтується в суті творчого процесу, може детально охарактеризувати лише окремі етапи роботи; творча робота виконана з окремими важливими помилками.

21-40 бали: відповідь студента невірна, відсутня логіка розкриття питань; низький рівень уявлень з теорії і практики основ танцювальної грамоти, методики викладання хореографічного мистецтва в школі; дуже низькі або взагалі відсутні вміння провести аналіз твору, студент не розуміє значень багатьох термінів, плутає їх, не може побудувати свої висловлювання; творча робота містить багато важливих помилок композиційного та технічного характеру.

0-20 балів: відповідь на питання не подана; теоретична та методична складова питання не розкрита.

Шкала оцінювання: національна та ECTS Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики		
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

Орієнтовний зміст кваліфікаційного екзамену

(основні питання з навчальних дисципліни)

1. Класифікація та характеристика українських народних танців.
2. Співпраця балетмейстера з композитором.
3. Зародження та розвиток світового хореографічного мистецтва.
4. Витоки народного хореографічного мистецтва
5. Музика в хореографічному творі
6. Порядок побудови класичного екзерсису.
7. Робота балетмейстера з художником.
8. Розкрийте історію становлення системи класичного танцю та роль видатних діячів хореографічного мистецтва в її розвитку.
9. Розвиток українського танцю в історичному контексті
10. Мистецтво і його роль в житті суспільства.
11. Розкрийте структуру, зміст та основні принципи побудови уроку класичного танцю, вимоги до його музичного оформлення.
12. Білоруське народне хореографічне мистецтво.
13. Балетмейстер та сфера його творчої діяльності.
14. Визначте основні функції класичного екзерсису. Назвіть основні види вправ, охарактеризуйте їх.
15. Зразки хореографічної спадщини в Україні.
16. Пантоміма та дійовий танець.
17. Провідні балетмейстери України.
18. Засновники системи викладання народно-сценічного танцю.
19. Завдання та зміст курсу «Мистецтво балетмейстера».
20. Найвідоміші балетні спектаклі.
21. Ігрова діяльність на уроці хореографії.
22. Хореографія як вид мистецтва.
23. Розкрийте основні етапи роботи над постановкою тулуба, рук та ніг у класичному танці.
24. Грузинське народне хореографічне мистецтво.
25. Хореографічна композиція та її структура.
26. Розкрийте значення, назвіть основні методичні принципи та послідовність вивчення вправ класичного екзерсису обличчям до опори.
27. Організація дитячого хореографічного фестивалю.
28. Драматургічна побудова хореографічного твору.
29. Найвідоміші танцівники класичного танцю.
30. Регіональні особливості українського народного танцю.
31. Хореографічна імпровізація.
32. Охарактеризуйте вправи групи «battement». Назвіть основні види та розкрийте методику їх виконання.

33. Молдавське народне хореографічне мистецтво.
34. Робота балетмейстера в колективі художньої самодіяльності.
35. Охарактеризуйте вправи групи «rond de jambe». Назвіть основні види та розкрийте методику їх виконання.
36. Методика організації хореографічного гуртка.
37. Лібрето хореографічного твору.
38. Розкрийте значення *adagio* в загальній системі класичних вправ і рухів. Назвіть основні принципи побудови означеної танцювальної форми.
39. Український національний костюм.
40. Ідейно-тематична єдність хореографічного твору.
41. Розкрийте значення *allegro* як частини уроку класичного танцю. Назвіть основні вимоги до стрибків, їх класифікацію. Розкрийте методику виконання та навчання (на прикладі 2-3 стрибків).
42. Вплив хореографічної діяльності на розвиток дитини.
43. Професійні та аматорські колективи, їх характеристика.
44. Провідні балетмейстери класичного хореографічного мистецтва.
45. Музичний супровід уроку народно-сценічного танцю.
46. Образне рішення хореографічного твору.
47. Розкрийте значення правильної постановки рук в класичному танці. Охарактеризуйте та продемонструйте основні види *port de bras*.
48. Хореографічна лексика українського народного танцю.
49. Дійовий танець та балетна пантоміма
50. Охарактеризуйте основні пози класичного танцю, розкрийте методику їх вивчення та виконання.
51. Вимоги до особистості керівника хореографічного гуртка.
52. Основні напрями хореографічного мистецтва
53. Розкрийте значення поворотів та обертів в системі класичного танцю. Розкрийте методику виконання та навчання (на прикладі 1-2 видів обертів).
54. Угорське народне хореографічне мистецтво.
55. Малюнок танцю – складова частина композиції.
56. Танцювальне мистецтво Античності.
57. Народний танець як складова народних обрядів і свят.
58. Постановка танцю за записом.
59. Творча діяльність найвідоміших хореографічних колективів України.
60. Методика відбору дітей для занять хореографією.

Інформаційно-методичне забезпечення

(перелік основних джерел, які визначають зміст навчання з дисципліни, – підручників, навчальних посібників, інших методичних і дидактичних матеріалів)

Теорія і методика українського танцю

1. Василенко К.Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю / Василенко К.Ю. – [3-тє вид]. – К.: Мистецтво, 1996. – 496 с. Васіна З.О. Український літопис вбрання. Т.1 / Васіна З.О. – К.: Мистецтво, 2003. – 250 с.

2. Васіна З.О. Український літопис вбрання. Т.2 / Васіна З.О. – К.: Мистецтво, 2003. – 448 с.
3. Верховинець В. Теорія українського народного танцю / Василь Верховинець. – К.: Мистецтво, 2008. – 150 с.
4. Гарасимчук Р. Народні танці в Бойківщині / Гарасимчук Р., Горинь Г. І. – К.: Наукова думка, 1983. — 269 с.
5. Гарасимчук Р. Особенности украинских народных танцев карпатского региона / Гарасимчук Р. – К.: Наукова думка, 1964. — 9 с.
6. Годовський В.М. Народне танцювальне мистецтво України. Частина 1. Західний регіон / В.М.Годовський, Л.А. Маркевич. – Рівне, РДГУ, 2003 – 32 с.
7. Годовський В.М. Танці Полісся / В.М. Годовський. – Рівне, 2002. – 114 с.
8. Гуменюк А.І. Українські народні танці / Гуменюк А.І. – К.: Наукова думка, 1969. – 418 с.
9. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца. Этюды / Гусев Г.П. – М.: ВЛАДОС, 2004. – 232 с.
10. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца. Танцевальные движения и комбинации на середине зала / Гусев Г.П. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 208 с.
11. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца. Упражнения у станка / Гусев Г.П. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 208 с.
12. Зайцев Є.В. Основи народно-сценічного танцю / Зайцев Є.В. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 413 с.
13. Зубатов С.Л. Основи викладання українського народно-сценічного танцю. / С. Л. Зубатов. – К.: ІПК ПК, 1995. – 133 с
14. Каминская Н.М. История костюма / Каминская Н.М. – М.: «ЛЕГКАЯ ИНДУСТРИЯ», 1977. – 128.
15. Косміна О.Ю. Традиційне вбрання українців / Косміна О.Ю. – К.:Балтіядрук, 2008. – 157 с.
16. Колногузенко Б.М. Види мистецтва та хореографії / Колногузенко Б.М. – Х.: ХДАК, 2009. – 140 с. 12
17. Колногузенко Б.М. Сольный танец / Колногузенко Б.М. – Х.: ХГАК, 2006. – 28 с.
18. Колосок О.П. Пошуки образного рішення хореографічної композиції / Колосок О.П. – К.: НАУ, 1997. – 18 с.
19. Литвиненко В.А. Зразки народної хореографії / Литвиненко В.А. – К.: Альтерпрес, 2008. – 467 с.
20. Лопухов А.В. Основы характерного танца / Лопухов А.В., Ширяев А.В, Бочарев А.И. – СПб; М.; Краснодар: Лань: Планета музыки, 2010. – 343 с. 21.
21. Марко Ю.М. Хореографічний фольклор східного регіону Чернівецького регіону / Марко Ю.М. – Чернівці: Друк Арт, 2009. – 104 с.
22. Туркевич В. Хореографічне мистецтво України в персоналіях / Туркевич В. – К.: Інтеграл, 1992. – 224 с.
23. Чміль В.А. Танці Запорізького краю в обробці З. Сизоненка / Чміль В.А. – Мелітополь: ООО “Видавничий будинок ММД”, 2005. – 340 с

Теорія та методика народно-сценічного танцю

1. Алексютрович Л.А. Белорусские народные танцы / Алексютрович Л.А. – Минск: «Вышэйшая школа», 1978. – 528 с. ил.
2. Баглай В.Е. Этническая хореография народов мира / Баглай В.Е. – Ростовна Дону: Феникс, 2007. – 405 с.
3. Богаткова Л.Н. Танцы разных народов / Богаткова Л.Н. – М.: ЦКВЛКСМ «Молодая гвардия», 1958. – 279 с.
4. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца. Этюды / Гусев Г.П. – М.: ВЛАДОС, 2004. – 232 с.
5. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца. Танцевальные движения и комбинации на середине зала / Гусев Г.П. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 208 с.
6. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца. Упражнения у станка / Гусев Г.П. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 208 с.
7. Зайцев Є.В. Основи народно-сценічного танцю / Зайцев Є.В. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 413 с.
8. Зеленчук В.С. Молдавский национальный костюм / В.С. Зеленчук. – Кишинев: «Тимпул», 1985. – 143 с. ил.
9. Иванникова О.В. Народные танцы / О.В. Иванникова. – М.: АСТ, 2007. – 62 с. ил.
10. Камін В.О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка / Камін В.О. – К.: ДАКККіМ, 2008, – 151 с.
11. Каминская Н.М. История костюма / Каминская Н.М. – М.: «ЛЕГКАЯ ИНДУСТРИЯ», 1977. – 128.
12. Колногузенко Б.М. Види мистецтва та хореографії / Колногузенко Б.М. – Х.: ХДАК, 2009. – 140 с.
13. Колногузенко Б.М. Мистецтво балетмейстера / Колногузенко Б.М. – Х.: ХДАК, 2007. – 85 с.
14. Колногузенко Б.М. Сольный танец / Колногузенко Б.М. – Х.: ХГАК, 2006. – 28 с.
15. Литвиненко В.А. Зразки народної хореографії / Литвиненко В.А. – К.: Альтерпрес, 2008. – 467 с.
16. Лопухов А.В. Основы характерного танца / Лопухов А.В., Ширяев А.В., Бочарев А.И. – Л., – М.: Искусство, 1939. – 187 с.
17. Лопухов А.В. Основы характерного танца / Лопухов А.В., Ширяев А.В., Бочарев А.И. – СПб; М.; Краснодар: Лань: Планета музыки, 2010. – 343 с.
18. Матвеев В.Ф. Русский народный танец: теория и методика преподавания / Матвеев В.Ф. – СПб; М.; Краснодар: Лань: Планета музыки, 2008. – 251 с.
19. Настюков Г. Народный танец на самодеятельной сцене / Г. Настюков. – Москва: ПРОФИЗДАТ, 1976. – 64 с.
20. Соснина Н. Русский традиционный костюм / Н. Соснина, И. Шангина. – СПб.: ИСКУССТВО-СПБ, 2006. – 400 с. ил.
21. Тагиров Г. Татарские танцы / Тагиров Г., Послесл. Ю. Виноградова. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1984. – 256 с.: ил., ноты.

22. Ткаченко Т. Народный танец / Ткаченко Тамара Степановна. – М.: ИСКУССТВО, 1954. – 680 с.
23. Чурко Ю.М. Венок белорусских танцев / Ю.М. Чурко. – Минск: «Беларусь», 1994. – 88 с.
24. Шевлюга С. Самоучитель испанских и цыганских танцев. Фламенко / С. Шевлюга, О. Горяинова. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2005. – 154 с. ил.
25. Фуад Валеев. Татарский народный орнамент / Валеев Фуад. – Казань: РРГУП «Чебоксарская типография №1», 2002. – 297 с.

Теорія та методика сучасного бального танцю

1. Алекс Мур. Бальные танцы /Мур Алекс.– М.: Астрель, 2004. – 320 с.
2. Антон дю Беке. Учимся танцам за месяц / Антон дю Беке. – М.: Ексмо, 2008. –224 с.
3. Беликова А. Н. Бальные танцы / А. Н. Беликова.– М.: «Советская Россия», 1976. – 278 с.
4. Диниц Е.В. Азбука бальных танцев /Диниц Е.В., Ермаков Д.А., Иванникова О.В. – М.: «Издательство АСТ», 2004. – 286 с.
5. Машков А.В. Спортивные танцы / А.В. Машков. – М.: Ексмо, 2003. – 186 с.
6. Мищенко В.А. Спортивные бальные танцы для начинающих / Мищенко В.А., Тимошенко О.А. – Харьков: Синтекс, 2003. – 192 с.
7. Пин Ю. Пересмотренная техника исполнения европейских танцев. Медленный вальс / Ю. Пин. – Лондон – СПб., 1996. – 81 с.
8. Пин Ю.С. Пересмотренная техника исполнения европейских танцев. Танго / Ю. Пин. – Лондон – СПб., 1996. – 57 с.
9. Пин Ю.С. Пересмотренная техника исполнения европейских танцев. Венский вальс / Ю. Пин. – Лондон – СПб., 1995. – 18 с.
10. Пин Ю.С. Пересмотренная техника исполнения европейских танцев. Фокстрот / Ю. Пин. – Лондон – СПб., 1996. – 62 с.
11. Пин Ю.С. Пересмотренная техника исполнения европейских танцев. Квикстеп / Ю. Пин. – Лондон – СПб., 1996. – 60 с.
12. Пин Ю. Пересмотренная техника исполнения латиноамериканских танцев. Джайв / Ю. Пин. – Лондон – СПб., 1996. – 47 с.
13. Пин Ю. С. Пересмотренная техника исполнения латиноамериканских танцев. Самба / Ю. Пин. – Лондон – СПб., 1996. – 68 с.
14. Пин Ю. С. Пересмотренная техника исполнения латиноамериканских танцев. Ча-ча-ча / Ю. Пин. – Лондон – СПб., 1996. – 69 с.
15. Пин Ю. С. Пересмотренная техника исполнения латиноамериканских танцев. Румба / Ю. Пин. – Лондон – СПб., 1996. – 66 с.
16. Пин Ю. С. Пересмотренная техника исполнения латиноамериканских танцев. Пасодобль / Ю. Пин. – Лондон – СПб., 1996. – 71 с.
17. Стриганова, В.М. Современный бальный танец /В.М. Стриганова, В.И. Уральская. – М: Просвещение, 1978. – 422 с.

Історія хореографічного мистецтва

1. Аркина Н.Е. Языком танца / Аркина Н.Е. – М.: Знание, 1975. – 64 с.

2. Баглай В.Е. Этническая хореография народов мира / Баглай В.Е. – Ростовна Дону: Феникс, 2007. – 405 с.
3. Балет. Энциклопедия / [сост. Григорович Ю.Н.]. – М., 1981. – 623 с.
4. Барышникова Т. Азбука хореографии / Барышникова Т. – С-П.: Респекс Люкси, 1996. – 256 с.: ил.
5. Бахрушин Ю.А. История русского балета: учеб. пособие [для инст-в культ., театр., хореогр. и культпросв. училищ] / Ю.А. Бахрушин. – [2-е изд.] – М.: Просвещение, 1973. – 255 с.
6. Блок Л.Д. Классический танец: история и современность / Блок Л.Д. – М.: Искусство, 2009. – 380 с.
7. Дункан А. Танец будущего. Моя жизнь ; Шнейдер И. Встречи с Есениным: Воспоминания / А. Дункан, И. Шнейдер. – К.: Мистецтво, 1989. – 349 с.:ил
8. Энтелис Н. Пушкинский бал с описанием традиций и подлинными танцами / Энтелис Н. – СПб: Композитор, 2007. – 53 с.
9. Касл К. Балет / Касл К. – М.: ООО «АСТРЕЛЬ», 2001. – 64 с.
10. Колногузенко Б.М. Види мистецтва та хореографії / Колногузенко Б.М. – Х.: ХДАК, 2009. – 140 с.
11. Кривохижа А. М. Легенди Хутора Надія. Довідник з історії українського хореографічного мистецтва. Кіровоград, 2013. 148 с.
12. Пасютинская В.М. Волшебный мир танца / Пасютинская В.М. – М.: Просвещение, 1985. – 223 с.: ил.
13. Секрет танца / [сост.: Т.К. Васильева]. – СПб.: ТОО “Диамант”; ООО “Золотой век”, 1997. – 480 с.
14. Сучасне хореографічне мистецтво: підгрунття тенденції, перспективи розвитку: навч.-метод. посібник / Уклад. Л.М. Андрощук, Т. Благова, О. Плахотнюк та ін. Львів :СПОЛОМ, 2016. 240 с.
15. Туркевич В. Хореографічне мистецтво України в персоналіях / Туркевич В. – К.: Интеграл, 1992. – 224 с.
16. Худеков С.Н. Иллюстрированная история танца / С.Н. Худеков. – М.: Эксмо, 2009. – 288 с.
17. Бежар М. Мгновение в жизни другого / Морис Бежар. – М.: В/О Союзтеатр, 1989. – 287 с
18. Вершинина И.Я. Ранние балеты Стравинского / Вершинина И.Я. – М.: Наука, 1967. – 65 с.
19. Габович М. Душой исполненный полет / Габович М. – М.: ЦК ВЛКМС «Молодая гвардия», 1966. – 173 с.
20. Карсавина Т.П. Театральная улица / Карсавина Т.П. – Л.: Искусство, 1971. – 246 с.
21. Лопухов Ф.В. Шестьдесят лет в балете / Лопухов Ф.В. – М.: Искусство, 1966. – 424 с.
22. Львов-Анохин Б.А. Галина Уланова / Львов-Анохин Б.А. – [2-е изд., доп.]. – М.: Искусство, 1984. – 350 с.: ил.
23. Маринелла Гваттерини. Азбука балета / Маринелла Гваттерини. – М.: БММ АО, 2001. – 240 с.

24. Мессерер А. Танец. Мысль. Время. / Асаф Мессерер. – М.: Искусство, 1979. – 175 с.
25. Нижинский В. Чувство / Нижинский В. – М.: «ВАГРИУС», 2000. – 252 с.
26. Петипа М. Материалы, воспоминания, статьи / Мариус Петипа. – Л.: Искусство, 1971. – 445 с.
27. Плисецкая М.Я. Майя Плисецкая... / Плисецкая М.Я. – М.: Новости, 2006. – 490, [6] с.: ил., 96 л. ил. .
28. 100 великих либрето [под. ред. И. Голубовского]. – М.: «Музыка», 1966. – 303 с.
29. Тихомиров В.Д. Артист, балетмейстер, педагог / Тихомиров В.Д. – М.: Искусство, 1971. – 391 с.
30. Трускиновская Д. Сто великих мастеров балета / Трускиновская Д. – М.: Вече, 2010. – 431 с.
31. Фокин М.М. Против течения / Фокин М.М. – М.– Л.: Искусство, 1962. – 638 с.
32. Юрий Григорович / [сост.: А.П. Демидов]. – М.: Планета, 1987. – 271 с.

Мистецтво балетмейстера

Основна література

1. Василенко К.Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. – 3-те вид. – К.: Мистецтво, 1996. – 496 с.
2. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. – К.: Мистецтво, 1968. – 150 с 16
3. Всё о балете. Словарь-справочник / Сост. Суриц Е.Я. – М. – Л.: Музыка, 1966. – 453 с.
4. Гуменюк А.І. Українські народні танці. – К.: Наукова думка, 1969. – 418 с.
5. Захаров Р. Записки балетмейстера. – М.: Искусство, 1976. – 352 с.
6. Захаров Р. Слово о танце. – М.: Молодая гвардия, 1971. – 160 с.
7. Захаров Р. Сочинение танца. – М.: Искусство, 1989. – 237 с.
8. Колногузенко Б.М. Мистецтво балетмейстера. Х.: ХДАК, 2007. 85 с.
9. Колногузенко Б.М. Види мистецтва та хореографії. Х.: ХДАК, 2009. 140 с.
10. Кривохижа А. М. Легенди Хутора Надія. Довідник з історії українського хореографічного мистецтва. Кіровоград, 2013. 148 с.
11. Колногузенко Б.М. Види мистецтва та хореографії Х.: ХДАК, 2009. 140 с.
12. Колногузенко Б.М. Сольный танец. Х.: ХГАК, 2006. 28 с.
13. Колногузенко Б.М. Хореографічна сюїта: методичні матеріали з курсу “Мистецтво балетмейстера”. Х.: ХДАК, 2007. 106 с.
14. Кривохижа А. М. Мистецтво балетмейстера. Навчально- методичний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів. Умань: Візаві, 2020. 145 с.
15. Лопухов Ф.В. Хореографические открытия. – М.: Искусство, 1972. – 215 с.
16. Лопухов А.В., Ширяев А.В, Бочарев А.И. Основы характерного танца. – Л., – М.: Искусство, 1939. – 187 с.
17. Маринелла Гваттерини. Азбука балета. – М.: БММ АО, 2001. – 240 с.

18. Мессерер А. Уроки классического танца. – СПб.: Лань, 2004. – 400 с.
19. Пасютинская В.М. Волшебный мир танца: Кн. для учащихся. – М.: Просвещение, 1985. – 223 с.:ил.
20. Пестов П.А. Уроки классического танца. 1 курс: Учебно-методическое пособие. – М.: «Вся Россия, издательский дом», 1999. – 428 с.
21. Рогозіна В. З історії хореографічного виховання // Мистецтво і освіта. – 2006. – № 2. – С. 15 – 19.
22. Секрет танца / Составитель Т.К. Васильева. – СПб.: ТОО «Диамант»; ООО «Золотой век», 1997. – 480 с.
23. Станиславский К.С. Работа актёра над собой. – М., 1985.
24. Станішевський Ю.О. Балетний театр Радянської України, 1925 – 1985: Шляхи і проблеми розвитку. – К.: Муз. Україна, 1986. – 240 с.
25. Тараканова А. Нові форми організації хореографічного навчання // Мистецтво і освіта. – 2002. – № 3. – С. 38 – 40.
26. Таранцева О.О. Формування фахових умінь майбутніх учителів хореографії засобами українського народного танцю: Автореф. дис... канд. пед. н. (шифр спеціальності) – К., 2002. – 20 с.
27. Тихомиров В.Д. Артист, балетмейстер, педагог. – М.: Искусство, 1971. – 391 с.
28. Туркевич В. Хореографічне мистецтво України в персоналіях. – К.: Интеграл, 1992. – 224 с.
29. Фомин А.С., Фомин Д.А. Феномен «Танец» в философии образования // Философия образования. – 2004. – № 2 (10). – С. 268 – 276.
30. Чміль В.А. Танці Запорізького краю в обробці З. Сизоненка. – Мелітополь: ООО «Видавничий будинок ММД», 2005. – 340 с.
31. Ярмолович Л. Классический танец: Метод. пособие. – Л.: Музыка, 1986. – 88 с.

Додаткова література

1. Бежар М. Мгновение в жизни другого / Морис Бежар. – М.: В / О Союзтеатр, 1989. – 287 с.
2. Дункан А. Танец будущего. Моя жизнь ; Шнейдер И. Встречи с Есениным: Воспоминания. – К.: Мистецтво, 1989. – 349 с.:ил
3. Карсавина Т.П. Театральная улица. – Л.: Искусство, 1971. – 246 с.
4. Лопухов Ф.В. Шестьдесят лет в балете. – М.: Искусство, 1966. – 424 с.
5. Львов-Анохин Б.А. Галина Уланова. – 2-е изд., доп. – М.: Искусство, 1984. – 350 с.: ил.
6. Мессерер А. Танец. Мысль. Время. – М.: Искусство, 1979. – 175 с.
7. Петипа М. Материалы, воспоминания, статьи. – Л.: Искусство, 1971. – 445 с
8. Плисецкая М.Я. Майя Плисецкая... / М. Плисецкая. – М.: Новости, 2006. – 490,[6] с.: ил.,96 л. ил.
9. Фокин М.М. Против течения. – М.– Л.: Искусство, 1962. – 638 с.

Теорія та методика сучасного танцю

1. Колногузенко Б.М. Види мистецтва та хореографії / Колногузенко Б.М. – Х.: ХДАК, 2009. – 140 с.
2. Никитин В. Модерн-джаз танец. Начало обучения/Никитин В. –М., 2002. – 196 с.
3. Полятков С. Основы современного танца / Полятков С. – Ростов н/Д.: Феникс, 2005. – 80 с.
4. Дункан А. Танец будущего. Моя жизнь; Шнейдер И. Встречи с Есениным: Воспоминания / А. Дункан, И. Шнейдер. – К.: Мистецтво, 1989. – 349 с.:ил.
5. Захаров Р. Сочинение танца / Ростислав Захаров. – М.: Искусство, 1989. – 237 с.
6. Колногузенко Б.М. Сольный танец / Колногузенко Б.М. – Х.: ХГАК, 2006. – 28 с.
7. Мазель В.Х. Теория и практика движения / Мазель В.Х. – СПб.: Композитор, 2010. – 200 с.
8. Секрет танца / [сост.: Т.К. Васильева]. – СПб.: ТОО “Диамант”; ООО “Золотой век”, 1997. – 480 с.
9. Трускиновская Д. Сто великих мастеров балета / Трускиновская Д. – М.: Вече, 2010. – 431 с.

Теорія та методика класичного танцю

Основна література

1. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю: [підручник] /Цветкова Л.Ю. –К.: Альтерпрес, 2010.–324 с.

Додаткова література

1. Базарова Н.П. Классический танец / Базарова Н.П. – СПб; М. Краснодар: Лань: Планета музыки, 2009. – 191 с.
2. Базарова Н.П. Классический танец: [учеб. пос.] / Базарова Н.П. – Л.: Искусство, 1984. – 199 с.
3. Базарова Н.П. Азбука классического танца: [учеб. пос.] / Базарова Н.П., Мей В.П. –СПб.: «Издательство ПЛАНЕТА МУЗЫКИ» Издательство «Лань», 2010. –240 с.
4. Барышникова Т. Азбука хореографии / Барышникова Т. – С-П.: РеспексЛюкси, 1996. – 256 с.: ил.
5. Балет. Энциклопедия / [сост. Григорович Ю.Н.]. – М., 1981. – 623 с.
6. Бахрушин Ю.А. История русского балета: учеб. пособие [для инст-в культ., театр., хореогр. и культпросв. училищ] / Ю.А. Бахрушин. – [2-е изд.] – М.: Просвещение, 1973. – 255 с.
7. Блок Л.Д. Классический танец: история и современность / Блок Л.Д. – М.: Искусство, 2009. – 380 с.
8. Ваганова А. Основы классического танца / Агриппина Ваганова. – С.-П.: Лань, 2002. – 192 с.
9. Всё о балете: словарь-справочник / [сост. Суриц Е.Я.]. – М. – Л.: Музыка, 1966. – 453 с.

10. Волынский А.Л. Книга ликований: азбука классического танца / Волынский А.Л. – СПб; М.; Краснодар: Лань: Планета музыки, 2008. – 351 с.
11. Костровицкая В.С. Классический танец: слитные движения, руки / СПб; М.; Краснодар: Лань: Планета музыки, 2009. – 122 с.
12. Костровицкая В. Школа классического танца / В. Костровицкая, А. Писарев. – Л.: Искусство, 1968. – 262 с.
13. Костровицкая В.С. 100 уроков классического танца: [методическое пособие] / Костровицкая В.С. – Л.: Искусство, 1981. – 262 с.
14. Мессерер А. Уроки классического танца / Асаф Мессерер. – СПб.: Лань, 2004. – 400 с.
15. Секрет танца / [сост.: Т.К. Васильева]. – СПб.: ТОО “Диамант”; ООО “Золотой век”, 1997. – 480 с.
16. Тарасов Н.И. Классический танец. Школа мужского исполнительства: Учебное пособие. 4-е изд., стер. – СПб.: Издательство «Лань»; «Издательство ПЛАНЕТА МУЗЫКИ», 2008. – 496 с.
17. Чеккетти Г. Полный ученик классического танца / Чеккетти Г. – М.: АСТ «АСТРЕЛЬ», 2007. – 504 с.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Навчальна дисципліна передбачає використання танцювальної зали, фортепіано, баяна, технічних засобів навчання.